

Zandloopkever

Het is de tijd van het jaar waarop we onszelf ineens op een hete dag terugvinden, zeulend door het losse duinzand. Je vraagt je af wat je met deze stinkhitte hier in vredesnaam toch te zoeken hebt. In het slechtste geval ploeter je tegen de steile strandopgang van de een of andere zeereep, sleurend aan een zwaarbeladen bolderkar met jengelende kids, die nog lang niet naar huis willen en niet van plan zijn hun verwijten te stoppen voordat er ter compensatie ijsjes gekocht worden.

JOOST BOUWMEESTER

De bidon met verkoelend vocht is allang leeg, het mulle duinpad uitputtend en de fiets die je zal verlossen uit de woestijn is nog ver. Telkens vliegt er een insect op uit het kale zand van het duinpad om een metertje verder met een boogje weer te landen. Ondanks de visioenen van 'heerlijk helder' focus je je toch even op dat insect, want het heeft een eigenaardige vorm en silhouet. Het lijkt op een insect met een rugzak. Nu heeft de evolutie al heel wat rare creaties voortgebracht, waaronder zelfs dieren met een buiktas, zoals in Australië. De rugzakken van kamelen en dromedarissen zijn je ook bekend. Een ingebouwde rugzak in het duin is echter iets nieuws, dus erop af. Je merkt ook dat dit beestje zich wel een stukje makkelijker over het mulle zand verplaatst dan jijzelf. Na wat tijgersluipgang-bewegingen laat het insect zich dicht genoeg benaderen om als basterdzandloopkever geïdentificeerd te worden.

Giga kaken

Zandloopkevers zijn zogenaamde jagende kevers of roofkevers en zoals de naam al aangeeft, doen ze dat hardlopend. Volgens Animal Planet's Most Extreme Show is de zandloopkever zelfs, in verhouding tot z'n lichaam, het snelst lopende landdier op onze planeet. Onderzoek wees uit dat Tiger Beetles een snelheid van acht kilometer per uur kunnen behalen. Nu zal daar je pet niet van wegwaaien, maar in verhouding tot hun lichaamsgrootte is dat toch genoeg voor de eerste prijs. Ze zien uitstekend en vliegen bij benadering al snel op om een paar meter verder weer neer te ploffen in het losse zand. Want in het losse zand hebben ze, ondanks de verzengende hitte, hun jachtterrein. En dat strekt zich uit vanaf de binnenzijde van de zeereep tot aan de uitgangen van het duin. Terwijl ze zichzelf razendsnel kunnen verplaatsen tussen de losse zandkorrels, heeft hun veel kleinere prooi het maar wat

moelijk op dat terrein. Die zandkorrels zijn in verhouding tot de kleine prooidieren natuurlijk behoorlijke keien. Zie dan maar eens te ontsnappen aan de geweldige roofzuchtige kaken van een hoogpotig monster als de zandloopkever. Ben je als nietig miertje ijverig bezig om uit een voetafdruk in het zand te klimmen, komt als een bliksemschicht een gigantisch monster je zandkuil induiken. Dan ben je zuur.

Jong geleerd, oud gedaan

Het moordlustige bestaan van de zandloopkever begint al als larve. In het larvestadium leeft de zandloopkever in een schuttersputje, rustig

Voor een zandloopkever is de basterdzandloopkever met een lengte van 14 tot 20 millimeter al behoorlijk fors. Hij is te herkennen aan de zwartbruine dekschilden met lichtere tot witte dwarsbanden, grillig maar wel symmetrisch. Foto: Joost van der Sluijs.

wachtend op passerende insecten. Z'n oversized kaken steken maar net boven het zand. Vier ogen in z'n kop zorgen ervoor dat niets hem ontgaat. Om niet tijdens een gevecht door z'n prooi uit z'n schuttersputje getrokken te worden, heeft de larve behalve zijn poten twee weerhaken op zijn rupsenlijf om zich in de wand te verankeren. Alles wat voorbij komt is de klos, behalve de passerende mierenwespen. Die zoeken de larve juist op. Mierenwespen verdoven met een steek de larve en leggen een eitje in het lichaam. Nu zijn de rollen omgedraaid. Is de wespenlarve eenmaal uit het ei gekropen, dan eet die van binnenuit de nog steeds levende larve van de zandloopkever op. Gerechtigheid?

De film *Alien* met Sigourney Weaver in de hoofdrol bevat een scène waarin een afschrikwekkend ruimtewezen uit de buik

van een van de astronauten barst. Rechtstreeks gejat uit het biologieboekje over het nietsontziende leven der insecten.

Maar oké, beter goed gepikt dan slecht geschreven.

En wat was nu die rugzak die je dacht te zien? Helaas, geen creatieve evolutie met als resultaat een nieuwe soort, maar gewoon twee zandloopkevers op elkaar.

Kijkend naar de foto rijst de vraag: wat zijn die twee aan het doen? Is het vraatzucht, die doorslaat naar kannibalisme?

Nee, ze zijn aan het rekenen. Rekenen? Jazeker. Ze zijn aan het vermenigvuldigen en... delen dat moment.

JOOST BOUWMEESTER

(WWW.NOORDWIJKNATUUR.NL) IS NATUURFOTOGRAAF.

